

O'ZBEKISTON QONUNCHILIGI TAHLILI

ILMIY-TAHLILIY JURNAL
2026-YIL 3-SON

ОБЗОР ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА УЗБЕКИСТАНА

НАУЧНО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
2026 ГОД № 3

UZBEKISTAN LAW REVIEW

SCIENTIFIC ANALYTICAL JOURNAL
2026 ISSUE 3

VOLUME 3 / ISSUE 3 / 2026

DOI: [HTTPS://DX.DOI.ORG/10.51788/TSUL.UZLAWREV.33](https://dx.doi.org/10.51788/TSUL.UZLAWREV.33)

ISSN 2181-8118

DOI: [HTTPS://DX.DOI.ORG/10.51788/TSUL.UZLAWREV.](https://dx.doi.org/10.51788/TSUL.UZLAWREV.)

MUASSIS: TOSHKENT DAVLAT YURIDIK UNIVERSITETI

“O‘zbekiston qonunchiligi tahlili” ilmiy-tahliliy jurnali O‘zbekiston matbuot va axborot agentligi tomonidan 2014-yil 21-iyulda 02-0074-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan.

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi jurnallari ro‘yxatiga kiritilgan.

Mualliflik huquqlari Toshkent davlat yuridik universitetiga tegishli. Barcha huquqlar himoyalangan. Jurnal materiallaridan foydalanish, tarqatish va ko‘paytirish muassis ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Nashr bo‘yicha mas‘ul:
O. Choriyev

Muharrirlar:
E. Mustafayev, Y. Yarmolik,
M. Sharifova, Sh. Beknazarova,
X. Yuldasheva, F. Usmonova,
K. Abduvaliyeva, E. Sharipov,
Y. Mahmudov

Musahhih:
M. Tursunov

Texnik muharrir:
U. Sapayev

Dizayner:
D. Rajapov

Tahririyat manzili:
100047. Toshkent shahar,
Sayilgoh ko‘chasi, 35.
Tel.: (0371) 233-66-36 (1169)

Veb-sayt: lawreview.uz
E-mail: uzlawreview@tsul.uz

Nashriyot litsenziyasi
№ 174625, 29.11.2023-y.

Jurnal 2026-yil 18-sentabrda bosmaxonaga topshirildi.
Qog‘oz bichimi: A4.
Shartli bosma tabog‘i: 21,4.
Adadi: 100. Buyurtma: № 96.

Bosmaxona litsenziyasi
29.11.2023 № 174626

TDYU bosmaxonasida chop etildi.
Bosmaxona manzili:
100047. Toshkent shahri,
Sayilgoh ko‘chasi, 37.

© Toshkent davlat yuridik
universiteti

TAHRIR HAY'ATI

BOSH MUHARRIR

S. Gulyamov – Toshkent davlat yuridik universiteti Huquq va texnologiyalar sho‘basi professori, yuridik fanlar doktori

TAHRIR HAY'ATI A'ZOLARI

I. Rustambekov – Toshkent davlat yuridik universiteti O‘quv ishlari bo‘yicha prorektori, yuridik fanlar doktori, professor – bosh muharrir o‘rinbosari

Sh. Xo‘jayev – Toshkent davlat yuridik universiteti Intellectual mulk huquqi sho‘basi mudiri, yuridik fanlar bo‘yicha falsafa doktori – mas‘ul muharrir

O. Okyulov – Toshkent davlat yuridik universiteti Fuqarolik huquqi sho‘basi professori, yuridik fanlar doktori

A. Ener – Anqara Haci Bayram universiteti dotsenti, Energetika nizolari arbitraj markazi bosh kotibi o‘rinbosari, yuridik fanlar doktori

M. Bungenberg – Saarlend universiteti Yevropa instituti direktori, yuridik fanlar doktori

S. Tatar – Anqara Yildirim Boyazid universiteti professori, yuridik fanlar doktori

J. Peeroo – Sorbonna universiteti professori, “Stone 36” yuridik firmasi advokati, yuridik fanlar doktori

B. Musayev – Toshkent davlat yuridik universiteti Biznes huquqi va sud himoyasi fakulteti dekani, yuridik fanlar doktori, professor

Sh. Saydullayev – Toshkent davlat yuridik universiteti Davlat va huquq nazariyasi sho‘basi professori, yuridik fanlar nomzodi

D. Habibullayev – Toshkent davlat yuridik universiteti Fuqarolik protsessual va iqtisodiy protsessual huquqi sho‘basi mudiri, yuridik fanlar doktori, professor

S. Bozorov – Toshkent davlat yuridik universiteti Xalqaro xususiy huquq sho‘basi professori, yuridik fanlar doktori

I. Bekov – Toshkent davlat yuridik universiteti Konstitutsiyaviy huquq sho‘basi mudiri, yuridik fanlar doktori, professor

V. Ergashev – O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Qonunchilik va huquqiy siyosat instituti direktor o‘rinbosari, yuridik fanlar doktori, professor

Sh. Joldasova – O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi huzuridagi Qonunchilik muammolari va parlament tadqiqotlari instituti bosh ilmiy xodimi, yuridik fanlar bo‘yicha falsafa doktori

O. Xazratqulov – Toshkent davlat yuridik universiteti Xalqaro xususiy huquq sho‘basi mudiri, yuridik fanlar nomzodi, professor

D. Suyunova – Toshkent davlat yuridik universiteti Jinoyat-protsessual huquqi sho‘basi professori, yuridik fanlar doktori

D. Maxkamov – Toshkent davlat yuridik universiteti Ommaviy huquq fakulteti dekani, yuridik fanlar doktori, professor

D. Babadjanova – Toshkent davlat yuridik universiteti Fuqarolik huquqi sho‘basi professori v.b., yuridik fanlar doktori

A. Matmurotov – Toshkent davlat yuridik universiteti Sud hokimiyati, advokatura va huquqni muhofaza qiluvchi organlar sho‘basi mudiri, yuridik fanlar bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

E. Rahmatov – Toshkent davlat yuridik universiteti Xalqaro huquq va qiyosiy huquqshunoslik fakulteti dekani, yuridik fanlar bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

M. Turdialiyev – O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Yuridik ta‘lim va sud-ekspertiza boshqarmasi boshlig‘i o‘rinbosari, yuridik fanlar bo‘yicha falsafa doktori

**УЧРЕДИТЕЛЬ: ТАШКЕНТСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ЮРИДИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ**

Научно-аналитический журнал «Обзор законодательства Узбекистана» зарегистрирован Агентством печати и информации Узбекистана 21 июля 2014 года с удостоверением № 02-0074.

Журнал включён в перечень журналов Высшей аттестационной комиссии при Академии наук Республики Узбекистан.

Авторские права принадлежат Ташкентскому государственному юридическому университету. Все права защищены. Использование, распространение и воспроизведение материалов журнала осуществляется с разрешения учредителя.

Реализуется по договорной цене.

Ответственный за выпуск:
О. Чориев

Редакторы:

Э. Мустафаев, Е. Ярмолик,
М. Шаринова, Ш. Бекназарова,
Х. Юлдашева, Ф. Усмонова,
К. Абдувалиева, Э. Шарипов,
Й. Махмудов

Корректор:

М. Турсунов

Технический редактор:

У. Сапаев

Дизайнер:

Д. Ражапов

Адрес редакции:

100047. Город Ташкент,
улица Сайилгох, 35.
Тел.: (0371) 233-66-36 (1169)

Веб-сайт: lawreview.uz

E-mail: uzlawreview@tsul.uz

Издательская лицензия

от 29.11.2023 № 174625.

Журнал передан в типографию

18.09.2026.

Формат бумаги: А4.

Усл. п. л. 21,4. Тираж: 100 экз.

Номер заказа: 96.

Лицензия типографии

от 29.11.2023 № 174626

Отпечатано в типографии

Ташкентского государственного

юридического университета.

100047, г. Ташкент,

ул. Сайилгох, дом 37.

© Ташкентский государственный
юридический университет

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

С. Гулямов – профессор сектора права и технологий Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ

И. Рустамбеков – проректор Ташкентского государственного юридического университета по учебной работе, доктор юридических наук, профессор – заместитель главного редактора

Ш. Хужаев – заведующий сектором права интеллектуальной собственности Ташкентского государственного юридического университета, доктор философии по юридическим наукам – ответственный редактор

О. Окюлов – профессор сектора гражданского права Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук

А. Энер – доцент Университета Анкары Хаджи Байрам, заместитель генерального секретаря Арбитражного центра по энергетическим спорам, доктор права

М. Бунгенберг – директор Европейского института Саарского университета, доктор права

С. Татар – профессор Университета Анкары Йылдырым Беязит, доктор права

Ж. Пироо – профессор Сорбоннского университета, адвокат юридической фирмы Stone 36, доктор права

Б. Мусаев – декан факультета бизнес-права и судебной защиты Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук, профессор

Ш. Сайдуллаев – профессор сектора теории государства и права Ташкентского государственного юридического университета, кандидат юридических наук, профессор

Д. Хабибуллаев – заведующий сектором гражданского процессуального и экономического процессуального права Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук, профессор

С. Бозоров – профессор сектора международного частного права Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук

И. Беков – заведующий сектором конституционного права Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук, профессор

В. Эргашев – заместитель директора Института законодательства и правовой политики при Президенте Республики Узбекистан, доктор юридических наук, профессор

Ш. Джолдасова – ведущий научный сотрудник Института проблем законодательства и парламентских исследований при Олий Мажлисе Республики Узбекистан, доктор философии по юридическим наукам

О. Хазраткулов – заведующий сектором международного частного права Ташкентского государственного юридического университета, кандидат юридических наук, профессор

Д. Суюнова – профессор сектора уголовно-процессуального права Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук

Д. Махкамов – декан факультета публичного права Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук, профессор

Д. Бабаджанова – и.о. профессора сектора гражданского права Ташкентского государственного юридического университета, доктор юридических наук

А. Матмуротов – заведующий сектором судебной власти, адвокатуры и правоохранительных органов Ташкентского государственного юридического университета, доктор философии по юридическим наукам

Э. Рахматов – декан факультета международного права и сравнительного правоведения Ташкентского государственного юридического университета, доктор философии по юридическим наукам, доцент

М. Турдиалиев – заместитель начальника управления юридического образования и судебной экспертизы Министерства юстиции Республики Узбекистан, доктор юридических наук, доктор философии по юридическим наукам

**FOUNDER: TASHKENT STATE
UNIVERSITY OF LAW**

"Uzbekistan Law Review" scientific and analytical journal was registered by Press and Information Agency of Uzbekistan on July 21, 2014, with certificate number 02-0074.

The journal is included in the list of journals of the Supreme Attestation Commission under the Academy of Sciences of the Republic of Uzbekistan

Copyright belongs to Tashkent State University of Law. All rights reserved. Use, distribution and reproduction of materials of the journal are carried out with the permission of the founder.

Agreed-upon price.

Publication Officer:
O. Choriev

Editors:
E. Mustafaev, E. Yarmolik,
M. Sharifova, Sh. Beknazarova,
Kh. Yuldasheva, F. Usmonova,
K. Abduvalieva, E. Sharipov,
Y. Makhmudov

Proofreader:
M. Tursunov

Technical editor:
U. Sapaev

Designer:
D. Rajapov

Publishing department address:
100047. Tashkent city,
Sayilgoh street, 35.
Phone: (0371) 233-66-36 (1169)

Website: lawreview.uz
E-mail: uzlawreview@tsul.uz

Publishing license
№ 174625, 29.11.2023.

The journal is submitted to the
Printing house on 18.09.2026.
Paper size: A4.
Cond.p.f: 21,4.
Units: 100. Order: № 96.

Printing house license
№ 174626, 29.11.2023.

Published in the Printing house of
Tashkent State University of Law.
100047. Tashkent city,
Sayilgoh street, 37.

© Tashkent State University of Law

EDITORIAL BOARD
EDITOR-IN-CHIEF

S. Gulyamov – Professor of the Department of Law and Technologies of Tashkent State University of Law, Doctor of Law

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

I. Rustambekov – Deputy Rector for Academic Affairs of Tashkent State University of Law, Doctor of Law, Professor - Deputy Editor-in-Chief

Sh. Khujaev – Head of the Department of Intellectual Property Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Philosophy (PhD) in Law - Executive Editor

O. Okyulov – Professor of the Department of Civil Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Law

A. Ener – Associate Professor of Ankara Haci Bayram University, Deputy Secretary General of the Center for Arbitration of Energy Disputes, Doctor of Law

M. Bungenberg – Director of the European Institute of Saarland University, Doctor of Law

S. Tatar – Professor of Ankara Yıldırım Bayezid University, Doctor of Law

J. Peeroo – Professor of the Sorbonne University, lawyer of the law firm Stone 36, Doctor of Law

B. Musaev – Dean of the Faculty of Business Law and Judicial Protection of Tashkent State University of Law, Doctor of Law, Professor

Sh. Saydullaev – Professor of the Department of Theory of State and Law of Tashkent State University of Law, Candidate of Legal Sciences

D. Habibullaev – Head of the Department of Civil Procedural and Economic Procedural Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Law, Professor

S. Bozorov – Professor of the Department of Private International Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Law

I. Bekov – Head of the Department of Constitutional Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Law, Professor

V. Ergashev – Deputy Director of the Institute of Legislation and Legal Policy under the President of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Law, Professor

Sh. Joldasova – Chief Research Fellow of the Institute of Legislation Problems and Parliamentary Research under the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Law

O. Khazratkulov – Head of the Department of Private International Law of Tashkent State University of Law, Candidate of Legal Sciences, Professor

D. Suyunova – Professor of the Department of Criminal Procedure Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Law

D. Mahkamov – Dean of the Faculty of Public Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Law, Professor

D. Babadjanova – Acting Professor of the Department of Civil Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Law

A. Matmurotov – Head of the Department of Judiciary, Advocacy and Law Enforcement Agencies of Tashkent State University of Law, Doctor of Philosophy (PhD) in Law, Associate Professor

E. Rahmatov – Dean of the Faculty of International Law and Comparative Law of Tashkent State University of Law, Doctor of Philosophy (PhD) in Law, Associate Professor

M. Turdialiyev – Deputy Head of the Department of Legal Education and Forensic Examination of the Ministry of Justice of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Law

MUNDARIJA

12.00.02 – KONSTITUTSIYAVIY HUQUQ. MA'MURIY HUQUQ. MOLIYA VA BOJXONA HUQUQI

- 11 **MIRZAYEV Fayzulla Ibodullayevich**
FATF standartlarini JDL/TMQK sohasida ma'muriy-huquqiy joriy etish mexanizmini takomillashtirish
- 22 **RAXMANOV AKMAL ERGASHEVICH**
Inson huquq va erkinliklarini ta'minlash mexanizmining metodologik asoslari
- 33 **ABDURAYIMOV MUHAMMAD SUVANQUL O'G'LI**
LegalTech – malakali yuridik yordam ko'rsatish tizimini takomillashtirish yo'nalishi sifatida
- 39 **MUNAVVAROVA NAIMAXON ZOXYDULLAYEVNA**
O'zbekistonda yagona notarial amaliyotni ta'minlashda Adliya vazirligi va Notarial palata hamkorligining istiqbollari
- 46 **TOJIYEV ODILJON**
"Raqqamli parlament" tushunchasi va uning konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari
- 52 **XURRAMOV E'ZOZBEK BAXRON O'G'LI**
Tadbirkorlik faoliyatiga noqonuniy aralashuvni cheklashning konstitutsiyaviy mexanizmlari

12.00.03 – FUQAROLIK HUQUQI. TADBIRKORLIK HUQUQI. OILA HUQUQI. XALQARO XUSUSIY HUQUQ

- 64 **KUVANDIKOV ZOKIR OBLAKULOVICH, NORIMOVA MATLUBA TURG'UN QIZI**
Korporativ nizolarni hal qilishning maqbul usullari
- 75 **TURDIALIYEV MUHAMMAD ALI PO'LATJON O'G'LI**
Transchegaraviy tijorat munosabatlarida sun'iy intellekt tizimlarining huquq layoqatiga oid nazariyalar tahlili
- 82 **RO'ZMURODOVA LOBARXON MIRZOBEK QIZI**
Multimedia jurnalistikasida turdosh huquqlar: audio, video va efir materiallaridan qayta foydalanishning qatlamli modeli

12.00.08 – JINOYAT HUQUQI. JINOYAT-IJROIYA HUQUQI

- 92 **PRIMOV BAXTIYOR OLIM O'G'LI**
Kripto-aktivlarga oid qonunga xilof qilmishlar tushunchasi, mazmun-mohiyati va turlari tasnifi

12.00.09 – JINOYAT PROTSSESI. KRIMINALISTIKA, TEZKOR-QIDIRUV HUQUQ VA SUD EKSPERTIZASI

- 103 **XALILOV AKRAM UTAMURODOVICH**
O'zbekiston sud-ekspertiza tizimini muvofiqlashtirishning tashkiliy-huquqiy muammolari
- 112 **MUSAYEV GAYRAT FARXADOVICH**
Farg'onada transchegaraviy firibgarlik bilan bog'liq jinoyatning fosh etilishi: jinoiy-huquqiy, raqqamli-kriminalistik va kriptotahliliy jihatlar
- 119 **MAMADALIYEV UMID YULDASHEVICH**
Jinoyat ishlari bo'yicha ekstraditsiyaning nazariy tahlili
- 130 **FATULLAYEV SHODMONBEK MADATOVICH**
Ekspert xulosasining isbotlash vositasi sifatidagi o'rni va ahamiyati

12.00.10 – XALQARO HUQUQ

143 **YUNUSOV XAYDARALI MURATOVICH**

Xalqaro organlarga murojaat qilish huquqini ta'minlashning milliy-huquqiy asoslarini takomillashtirish masalalari

157 **UMAROV RUSTAM ZULFUKAROVICH**

“Markaziy Osiyo – Rossiya” formatining xalqaro-huquqiy tartibga solinishi: evolyutsiya, shartnomaviy asos va institutsionallashuv chegaralari

12.00.12 – KORRUPSIYA MUAMMOLARI

171 **NIYOZOVA SALOMAT SAPAROVNA**

Manfaatlar to'qnashuvi tushunchasini tavsiflash bo'yicha ilmiy yondashuvlar

СОДЕРЖАНИЕ

12.00.02 – КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО. АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО. ФИНАНСОВОЕ И ТАМОЖЕННОЕ ПРАВО

- 11 **МИРЗАЕВ ФАЙЗУЛЛА ИБОДУЛЛАЕВИЧ**
Совершенствование механизма административно-правовой имплементации стандартов ФАТФ в сфере ПОД/ФТ
- 22 **РАХМАНОВ АКМАЛ ЭРГАШЕВИЧ**
Методологические основы механизма обеспечения прав и свобод человека
- 33 **АБДУРАЙИМОВ МУХАММАД СУВАНКУЛ УГЛИ**
LegalTech как направление совершенствования системы оказания квалифицированной юридической помощи
- 39 **МУНАВВАРОВА НАИМАХОН ЗОХИДУЛЛАЕВНА**
Перспективы сотрудничества Министерства юстиции и Нотариальной палаты в обеспечении единой нотариальной практики в Узбекистане
- 46 **ТОЖИЕВ ОДИЛЖОН**
Понятие «цифровой парламент» и его конституционно-правовые основы
- 52 **ХУРРАМОВ ЭЪЗОЗБЕК БАХРОН УГЛИ**
Конституционные механизмы ограничения незаконного вмешательства в предпринимательскую деятельность

12.00.03 – ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО. ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЕ ПРАВО. СЕМЕЙНОЕ ПРАВО. МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО

- 64 **КУВАНДИКОВ ЗОКИР ОБЛАКУЛОВИЧ, НОРИМОВА МАТЛУБА ТУРГУН КИЗИ**
Оптимальные способы разрешения корпоративных споров
- 75 **ТУРДИАЛИЕВ МУХАММАД АЛИ ПУЛАТЖОН УГЛИ**
Анализ теорий правоспособности систем искусственного интеллекта в трансграничных коммерческих отношениях
- 82 **РУЗМУРОВА ЛОБАРХОН МИРЗОБЕК КИЗИ**
Смежные права в мультимедийной журналистике: многоуровневая модель повторного использования аудио-, видео- и эфирных материалов

12.00.08 – УГОЛОВНОЕ ПРАВО. УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОЕ ПРАВО

- 92 **ПРИМОВ БАХТИЁР ОЛИМ УГЛИ**
Понятие, сущность и классификация противоправных деяний, связанных с криптоактивами

12.00.09 – УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС. КРИМИНАЛИСТИКА, ОПЕРАТИВНО-РОЗЫСКОЕ ПРАВО И СУДЕБНАЯ ЭКСПЕРТИЗА

- 103 **ХАЛИЛОВ АКРАМ УТАМУРОВОВИЧ**
Организационно-правовые проблемы координации системы судебной экспертизы Узбекистана
- 112 **МУСАЕВ ГАЙРАТ ФАРХАДОВИЧ**
Раскрытие трансграничного мошенничества в Фергане: уголовно-правовые, цифрово-криминалистические и криптоаналитические аспекты
- 119 **МАМАДАЛИЕВ УМИД ЮЛДАШЕВИЧ**
Теоретический анализ экстрадиции по уголовным делам
- 130 **ФАТУЛЛАЕВ ШОДМОНБЕК МАДАТОВИЧ**
Место и значение заключения эксперта как средства доказывания

12.00.10 – МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО

143 **ЮНУСОВ ХАЙДАРАЛИ МУРАТОВИЧ**

Вопросы совершенствования национально-правовых основ обеспечения права на обращение в международные органы

157 **УМАРОВ РУСТАМ ЗУЛЬФУКАРОВИЧ**

Международно-правовое регулирование формата «Центральная Азия – Россия»: эволюция, договорная база и пределы институционализации

12.00.12 – ПРОБЛЕМЫ КОРРУПЦИИ

171 **НИЁЗОВА САЛОМАТ САПАРОВНА**

Научные подходы к характеристике понятия конфликта интересов

CONTENTS

12.00.02 – CONSTITUTIONAL LAW. ADMINISTRATIVE LAW. FINANCIAL AND CUSTOMS LAW

- 11 **MIRZAEV FAYZULLA IBODULLAEVICH**
Improving the mechanism for administrative-legal implementation of FATF standards in the field of AML/CFT
- 22 **RAKHMANOV AKMAL ERGASHEVICH**
Methodological foundations of the mechanism for ensuring human rights and freedoms
- 33 **ABDURAYIMOV MUHAMMAD SUVANQUL UGLI**
LegalTech as an avenue for improving the system of qualified legal assistance
- 39 **MUNAVVAROVA NAIMAKHON ZOKHIDULLAEVNA**
Prospects for cooperation between the Ministry of Justice and the Notary Chamber in ensuring a unified notary practice in Uzbekistan
- 46 **TOJIEV ODILJON**
The concept of the “digital parliament” and its constitutional and legal foundations
- 52 **KHURRAMOV EZOZBEK BAKHRON UGLI**
Constitutional mechanisms for limiting illegal interference in entrepreneurial activity

12.00.03 – CIVIL LAW. BUSINESS LAW. FAMILY LAW. INTERNATIONAL PRIVATE LAW

- 64 **KUVANDIKOV ZOKIR OBLAKULOVICH, NORIMOVA MATLUBA TURGUN KIZI**
Acceptable methods for resolving corporate disputes
- 75 **TURDIALIYEV MUHAMMAD ALI PULATJON UGLI**
Analysis of theories on the legal capacity of artificial intelligence systems in cross-border commercial relations
- 82 **RUZMURODOVA LOBARKHON MIRZOBEK KIZI**
Related rights in multimedia journalism: a layered model for audio, video and broadcast reuse

12.00.08 – CRIMINAL LAW. CRIMINAL-EXECUTIVE LAW

- 92 **PRIMOV BAKHTIYOR OLIM UGLI**
The concept, essence, and classification of types of illegal acts related to crypto-assets

12.00.09 – CRIMINAL PROCEEDINGS. FORENSICS, INVESTIGATIVE LAW AND FORENSIC EXPERTISE

- 103 **KHALILOV AKRAM UTAMURODOVICH**
Organizational and legal problems of coordinating the forensic system of Uzbekistan
- 112 **MUSAEV GAYRAT FARKHADOVICH**
Solving crimes related to cross-border fraud in Fergana: criminal-legal, digital-criminalistic, and cryptoanalytical aspects
- 119 **MAMADALIEV UMID YULDASHEVICH**
Theoretical analysis of extradition in criminal cases
- 130 **FATULLAEV SHODMONBEK MADATOVICH**
The role and significance of the expert conclusion as a means of proof
-

12.00.10 – INTERNATIONAL LAW

143 **YUNUSOV KHAYDARALI MURATOVICH**

Issues of improving the national legal framework for ensuring the right to appeal to international bodies

157 **UMAROV RUSTAM ZULFUKAROVICH**

International legal regulation of the “Central Asia – Russia” format: evolution, treaty framework, and limits of institutionalization

12.00.12 – CORRUPTION PROBLEMS171 **NIYOZOVA SALOMAT SAPAROVNA**

Scientific approaches to characterizing the conflict of interest

Kelib tushgan / Получено / Received: 28.07.2026
Qabul qilingan / Принято / Accepted: 27.08.2026
Nashr etilgan / Опубликовано / Published: 18.09.2026

DOI: <https://dx.doi.org/10.51788/tsul.uzlawrev.33005>

UDC: 342.52:004.9(045)(575.1)

“RAQAMLI PARLAMENT” TUSHUNCHASI VA UNING KONSTITUTSIYAVIY-HUQUQIY ASOSLARI

Tojiyev Odiljon,

Toshkent davlat yuridik universiteti
mustaqil izlanuvchisi

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-9125-2323>

e-mail: jonodil@yandex.ru

Annotatsiya. Mazkur maqolada “raqamli parlament” tushunchasining nazariy-huquqiy mazmuni, uning “elektron parlament” (e-parliament) va “aqlli parlament” (smart parliament) kategoriyalari bilan o‘zaro nisbati, shuningdek, ushbu institutning konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari tahlil qilingan. Parlamentlararo ittifoqning Dunyo elektron parlamentlari bo‘yicha hisoboti (World e-Parliament Report) ma‘ruzalari, AQSH, Yevropa Ittifoqi, Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Estoniya va Janubiy Koreya tajribasi qiyosiy-huquqiy metod asosida o‘rganilgan, shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, “Normativ-huquqiy hujjatlar to‘g‘risida”gi Qonun hamda Oliy Majlis palatalarining faoliyatiga sun‘iy intellekt texnologiyalarini joriy etishga oid hujjatlar asosida raqamli parlament milliy modelining shakllanish bosqichlari yoritilgan. Muallif raqamli parlamentni parlamentarizmning yangi tashkiliy-huquqiy shakli sifatida ta’riflab, uni konstitutsiyaviy darajada mustahkamlash yuzasidan ilmiy asoslangan takliflar bergan.

Kalit so‘zlar: raqamli parlament, elektron parlament, aqlli parlament, raqamli davlat boshqaruvi, Oliy Majlis, qonun ijodkorligi, sun‘iy intellekt, ochiq parlament

ПОНЯТИЕ «ЦИФРОВОЙ ПАРЛАМЕНТ» И ЕГО КОНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ

Тожиев Одилжон,

самостоятельный соискатель

Ташкентского государственного юридического университета

Аннотация. В статье анализируются теоретико-правовое содержание понятия «цифровой парламент», его соотношение с категориями «электронный парламент» (e-parliament) и «умный парламент» (smart parliament), а также конституционно-правовые основы данного института. На основе сравнительно-правового метода изучены Всемирный доклад об электронном парламенте (World e-Parliament Report) Межпарламентского союза, а также опыт США, Европейского союза, Китая, Российской Федерации, Эстонии и Республики Корея. На основе Конституции Республики Узбекистан, Закона «О нормативно-правовых актах» и документов, касающихся внедрения технологий искусственного интеллекта в деятельность палат Олий Мажлиса, раскрываются этапы формирования национальной модели цифрового парламента. Автор определяет цифровой парламент как новую организационно-правовую форму парламентаризма и формулирует научно обоснованные предложения по его закреплению

на конституционном уровне.

Ключевые слова: цифровой парламент, электронный парламент, умный парламент, цифровое государственное управление, Олий Мажлис, законотворчество, искусственный интеллект, открытый парламент

THE CONCEPT OF THE “DIGITAL PARLIAMENT” AND ITS CONSTITUTIONAL AND LEGAL FOUNDATIONS

Tojiev Odiljon,

Independent Researcher at Tashkent State University of Law

Abstract. This article analyzes the theoretical and legal content of the concept of a “digital parliament,” its correlation with the categories of “e-parliament” and “smart parliament,” as well as the constitutional and legal foundations of this institution. Utilizing a comparative-legal method, the study examines the reports of the Inter-Parliamentary Union (World e-Parliament Report) alongside the experiences of the United States, the European Union, China, the Russian Federation, Estonia, and South Korea. Furthermore, it outlines the stages of forming the national model of a digital parliament based on the Constitution of the Republic of Uzbekistan, the Law “On Normative-Legal Acts,” and acts concerning the integration of artificial intelligence technologies into the activities of the chambers of the Oliy Majlis. Defining the digital parliament as a novel organizational-legal form of parliamentarism, the author puts forward scientifically grounded proposals for anchoring it at the constitutional level.

Keywords: digital parliament, electronic parliament, smart parliament, digital public administration, Oliy Majlis, law-making, artificial intelligence, open parliament

Kirish

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining davlat hokimiyati mexanizmiga chuqur kirib borishi vakillik demokratiyasi an'anaviy institutlarining tubdan yangilanishiga olib kelmoqda. Agar XX asr oxirida davlat boshqaruvini raqamlashtirish asosan ijro hokimiyati doirasida “elektron hukumat” konsepsiyasi shaklida rivojlangan bo'lsa, XXI asrning ikkinchi o'n yilligidan boshlab ushbu jarayon qonun chiqaruvchi hokimiyatni ham to'liq qamrab oldi. Parlamentlararo ittifoq (IPU) 2016-yildan buyon e'lon qilib kelayotgan Dunyo elektron parlamentlari bo'yicha hisobot (*World e-Parliament Report*) ma'ruzalarida qayd etilishicha, dunyo parlamentlarining mutlaq ko'pchiligi hujjat aylanishini elektronlashtirish, yalpi majlislarni onlayn translyatsiya qilish va fuqarolar bilan raqamli muloqot kanallarini yo'lga qo'yish bosqichini bosib o'tib, endilikda sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar tahliliga asoslangan sifat jihatidan yangi bosqichga qadam qo'ymoqda (Inter-Parliamentary Union, 2024).

O'zbekistonda ham mazkur jarayon izchil konstitutsiyaviy-huquqiy asosga ega bo'lib bormoqda. 2023-yil 30-aprelda referendum orqali qabul qilingan yangi tahrirdagi Konstitutsiyada O'zbekiston ijtimoiy va huquqiy davlat sifatida e'lon qilinib, davlat organlari faoliyatining ochiqligi va shaffofligi, fuqarolarning davlat ishlarini boshqarishda ishtirok etish huquqi mustahkamlandi (Republic of Uzbekistan, 2023). Ushbu konstitutsiyaviy qoidalar parlament faoliyatini raqamlashtirishning aksiologik va normativ zaminini tashkil etadi. Shu bilan birga, milliy huquqshunoslikda “raqamli parlament” tushunchasining mazmuni, uning turdosh kategoriyalar bilan nisbati va konstitutsiyaviy-huquqiy tabiati hali yetarlicha tadqiq etilmagan. Mazkur maqolaning maqsadi ana shu nazariy bo'shliqni to'ldirish hamda xalqaro tajriba asosida raqamli parlamentning o'zbek modelini ilmiy jihatdan asoslashdan iborat.

Asosiy qism

“Raqamli parlament” tushunchasini aniqlashda, avvalo, uning genezisiga murojaat qilish lozim. Xalqaro amaliyotda dastlab “e-parliament” atamasi qoʻllangan boʻlib, Parlamentlararo Ittifoq uni axborot-kommunikatsiya texnologiyalari vositasida oʻz konstitutsiyaviy funksiyalarini yanada shaffof, ochiq va samarali amalga oshiruvchi parlament sifatida taʼriflagan (Inter-Parliamentary Union, 2016). Ushbu taʼrifda uch jihat muhim: birinchidan, texnologiya maqsad emas, balki parlamentning vakillik, qonun chiqarish va nazorat funksiyalarini kuchaytirish vositasi sifatida koʻriladi; ikkinchidan, raqamlashtirish parlamentning fuqarolar oldidagi hisobdorligini oshirishga xizmat qilishi kerak; uchinchidan, u parlament ichki boshqaruvining barcha – hujjat aylanishidan tortib qoʻmitalar faoliyatigacha boʻlgan darajalarini qamrab olishi lozim.

“Aqlli parlament” (*smart parliament*) kategoriyasi esa keyingi bosqichni ifodalaydi. “ParlTech” konsepsiyasiga koʻra, aqlli parlament sunʼiy intellekt, mashina oʻqiy oladigan huquqiy hujjatlar, katta maʼlumotlar tahlili va raqamli ishtirok platformalarini institutsional jihatdan birlashtirgan, qarorlar qabul qilishda prognostik tahlildan foydalanadigan parlamentdir (Koryzis et al., 2021). Demak, “elektron parlament” va “aqlli parlament” oʻzaro tur va bosqich munosabatida boʻlib, “raqamli parlament” ularni qamrab oluvchi umumiy (kompleks) tushunchadir.

Fikrimizcha, raqamli parlamentni parlamentarizmning shunday tashkiliy-huquqiy shakli sifatida taʼriflash mumkinki, unda parlamentning konstitutsiyaviy vakolatlari raqamli texnologiyalar orqali amalga oshiriladi, parlament maʼlumotlari ochiq va qayta foydalanish mumkin boʻlgan formatda taqdim etiladi, fuqarolarning qonun ijodkorligidagi ishtiroki esa doimiy raqamli kanallar orqali taʼminlanadi.

Raqamli parlamentning konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari masalasi alohida nazariy ahamiyatga ega. Qiyosiy konstitutsiyaviy huquq nuqtayi nazaridan raqamlashtirish parlamentning konstitutsiyaviy maqomini oʻzgartirmaydi, biroq uning funksiyalarini amalga oshirish shakllarini transformatsiya qiladi. Akademik A.Saidov (2000) qiyosiy huquqshunoslikning metodologik imkoniyatlariga tayangan holda milliy huquqiy tizimlarni modernizatsiya qilishda xorijiy tajribani tanqidiy oʻzlashtirish zarurligini asoslab bergan edi. Ushbu metodologik yondashuv raqamli parlament modellarini tahlil qilishda ham oʻz ahamiyatini saqlab qoladi, chunki har bir davlat raqamlashtirishni oʻz konstitutsiyaviy anʼanalari doirasida amalga oshiradi.

AQSHda parlament faoliyatini raqamlashtirishning huquqiy asosi sifatida 2002-yilgi “Elektron hukumat toʻgʻrisida”gi Qonun (*E-Government Act*) xizmat qiladi, uning asosida Kongress hujjatlarining yagona rasmiy portali – *Congress.gov* faoliyat yuritadi va barcha qonun loyihalari, ovoz berish natijalari hamda qoʻmita materiallari mashina oʻqiy oladigan formatda ochiq eʼlon qilinadi (United States Congress, 2002). Yevropa Ittifoqida Yevropa parlamenti ochiq maʼlumotlar portali orqali yalpi majlislar stenogrammalari va ovoz berish natijalarini koʻp tilda taqdim etadi, 2024-yilda qabul qilingan Sunʼiy intellekt toʻgʻrisidagi reglament (*EU AI Act*) esa davlat organlari, jumladan, parlament tuzilmalarida yuqori xavfli sunʼiy intellekt tizimlarini qoʻllashga nisbatan qatʼiy talablarni belgilab, raqamli parlamentning huquqiy chegaralarini koʻrsatib berdi (European Parliament & Council of the European Union, 2024). Xitoy Xalq Respublikasida Butunxitoy xalq vakillari yigʻilishi raqamlashtirishni markazlashgan davlat axborot tizimlari orqali amalga oshirsa, Rossiya Federatsiyasida Davlat Dumasining qonun loyihalarini taʼminlash tizimi (SOZD) qonunchilik jarayonining barcha bosqichlarini yagona elektron platformada aks ettiradi.

Estoniya tajribasi esa raqamli parlamentning fuqaroviy o'lchamini namoyon etadi: Riigikogu (Estoniya Parlamenti) 2000-yillardanoq hujjatsiz ish yuritishga o'tgan, fuqarolar esa *rahvaalgatus.ee* platformasi orqali parlamentga elektron jamoaviy murojaatlar kiritish huquqiga ega (Riigikogu, 2024).

Ta'kidlash joizki, O'zbekiston modelining shakllanishini bir necha bosqichga bo'lish mumkin. Birinchi bosqichda (2002–2017-yillar) ikki palatali parlamentning tashkiliy-huquqiy asoslari yaratildi: "O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Qonunchilik palatasi to'g'risida"gi va "O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Senati to'g'risida"gi konstitutsiyaviy qonunlar palatalar faoliyatining ochiq va oshkora ekanligini, majlislarga ilmiy muassasalar, ommaviy axborot vositalari vakillarini taklif etish mumkinligini belgiladi (Republic of Uzbekistan, 2002a; Republic of Uzbekistan, 2002b). Professor O. Muhammadjonov (2004) o'z tadqiqotida ikki palatali parlament faoliyatining tashkiliy-huquqiy asoslarini shakllantirish jarayonini tahlil qilib, professional parlamentning qaror topishi qonun ijodkorligi sifatini oshirishning muhim sharti ekanini asoslagan edi. E. Xalilov (2000) esa O'zbekistonda oliy qonun chiqaruvchi organning shakllanishi va rivojlanishini davlat qurilishining umumiy kontekstida ochib bergan.

Ikkinchi bosqich (2018–2022-yillar) norma ijodkorligi jarayonini elektronlashtirish bilan tavsiflanadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 8-avgustdagi PF-5505-son Farmoni bilan tasdiqlangan "Norma ijodkorligi faoliyatini takomillashtirish konsepsiyasi"da norma ijodkorligi jarayonining barcha bosqichlarini elektron shaklga o'tkazish, qonun loyihalari bo'yicha parlament muhokamalarini veb-resurslarda tezkor e'lon qilish va real vaqt rejimida onlayn translyatsiya qilish, fuqarolardan takliflar olish mexanizmlarini joriy etish vazifalari belgilandi (President of the Republic of Uzbekistan, 2018). Ushbu hujjat mohiyatan raqamli parlamentning dasturiy-huquqiy asosini yaratdi, chunki unda birinchi marta parlament shaffofligining raqamli mexanizmlari normativ darajada mustahkamlandi. Prezidentning 2021-yil 30-apreldagi PF-6218-son Farmoni milliy qonunchilik bazasini kompleks tizimlashtirish orqali huquqiy axborotdan foydalanishning raqamli infratuzilmasini yanada rivojlantirdi (President of the Republic of Uzbekistan, 2021).

Uchinchi bosqichning normativ ifodasi sifatida 2021-yil 20-apreldagi "Normativ-huquqiy hujjatlar to'g'risida"gi O'RQ-682-son Qonunni ko'rsatish mumkin. Ushbu Qonun normativ-huquqiy hujjatlar loyihalarini jamoatchilik muhokamasidan o'tkazish institutini qonun darajasida mustahkamlab, huquq ijodkorligining raqamli protseduralarini yagona tizimga soldi (Republic of Uzbekistan, 2021). Professor O'. Muxamedov (2010) qonunchilikni tizimlashtirishning nazariy va amaliy muammolarini tadqiq etar ekan, tizimlashtirishning zamonaviy bosqichida axborot texnologiyalari hal qiluvchi vosita ekanini ta'kidlagan edi. Ushbu xulosa raqamli parlament sharoitida yanada dolzarblik kasb etadi.

Nihoyat, to'rtinchi – hozirgi bosqich sun'iy intellekt texnologiyalarini parlament faoliyatiga bevosita joriy etish bilan bog'liq. Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Kengashining 2026-yil 13-apreldagi 1941-V-son qarori bilan tasdiqlangan chora-tadbirlar dasturida palataning konstitutsiyaviy vakolatlarini amalga oshirishda sun'iy intellektni qo'llash imkoniyatlarini xatlovdan o'tkazish, IPU ma'ruzalari va boshqa global indekslar asosida raqamli transformatsiya darajasini baholash, Yevropa Parlamenti va Janubiy Koreya Milliy Assambleyasi bilan tajriba almashish, Sun'iy intellekt to'g'risidagi reglament (*EU AI Act*) kabi xalqaro standartlarni milliy qonunchilikka implementatsiya qilish, shuningdek, deputatlar uchun qiyosiy-huquqiy tahlil tizimini va "Raqamli deputat" intellektual yordamchisini yaratish nazarda tutilgan (Council of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of

Uzbekistan, 2026). Ushbu hujjat O'zbekiston parlamentining "elektron parlament"dan "aqlli parlament"ga o'tish strategiyasini normativ jihatdan rasmiylashtirdi, deyish mumkin.

Shu o'rinda raqamli parlamentning konstitutsiyaviy-huquqiy asoslarini uch guruhga ajratish maqsadga muvofiq. Birinchi guruhni bevosita konstitutsiyaviy normalar tashkil etadi: yangi tahrirdagi Konstitutsiyaning davlat organlari faoliyati ochiqligi, axborot erkinligi, fuqarolarning davlat va jamiyat ishlarini boshqarishda ishtirok etish huquqiga oid qoidalari raqamli parlamentning yuridik fundamentidir (Republic of Uzbekistan, 2023). Ikkinchi guruhga parlament to'g'risidagi konstitutsiyaviy qonunlar va "Normativ-huquqiy hujjatlar to'g'risida"gi Qonun kiradi, ular raqamli protseduralarning qonuniy rejimini belgilaydi. Uchinchi guruhni esa strategik-dasturiy hujjatlar – PF-5505-son Farmon bilan tasdiqlangan konsepsiya, qonun ijodkorligi dasturlari va sun'iy intellektni joriy etishga oid qarorlar tashkil etadi. R. Xakimov (2018) davlat hokimiyati tarmoqlari o'rtasidagi muvozanatni ta'minlashning huquqiy mexanizmlarini tadqiq etar ekan, hokimiyat tarmoqlari o'rtasidagi axborot almashinuvining samaradorligi konstitutsiyaviy muvozanat kafolati ekanini ko'rsatgan edi; raqamli parlament sharoitida ushbu muvozanat parlament axborot tizimlarining ijro hokimiyati tizimlari bilan integratsiyasi orqali yangi mazmun kasb etadi.

Qiyosiy tahlil O'zbekiston modelining o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash imkonini berdi. Birinchidan, milliy model "yuqoridan pastga" tamoyili asosida, davlat rahbarining strategik hujjatlari orqali shakllanmoqda, bu esa raqamlashtirishning tezkor va muvofiqlashtirilgan ravishda kechishini ta'minlaydi, biroq parlamentning o'zini raqamlashtirish subyekti sifatidagi tashabbuskorligini kuchaytirish zaruratini ham ko'rsatadi. Ikkinchidan, O'zbekiston modeli norma ijodkorligi jarayonini raqamlashtirishga urg'u beradi, vaholanki, IPU tavsiyalarida parlamentning vakillik va nazorat funksiyalarini raqamlashtirish teng darajada muhim deb qaraladi (Inter-Parliamentary Union, 2024). Uchinchidan, milliy modelda sun'iy intellektni joriy etish xalqaro standartlar bilan uyg'unlashtirish sharti asosida amalga oshirilmoqda, bu esa huquqiy davlat talablariga mos keladi.

Xulosa

O'tkazilgan tadqiqotdan quyidagi ilmiy xulosalarga kelish mumkin: raqamli parlament – parlamentarizmning yangi tashkiliy-huquqiy shakli bo'lib, u parlamentning konstitutsiyaviy funksiyalari raqamli texnologiyalar vositasida amalga oshirilishini, parlament ma'lumotlarining ochiqligini va fuqarolarning qonun ijodkorligidagi doimiy raqamli ishtirokini nazarda tutadi. "Elektron parlament" va "aqlli parlament" tushunchalari raqamli parlament evolyutsiyasining ketma-ket bosqichlarini ifodalaydi: birinchisi hujjat aylanishi va shaffoflikni elektronlashtirishga, ikkinchisi sun'iy intellekt va prognostik tahlilga asoslanadi.

O'zbekistonda raqamli parlamentning konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari uch darajali tizimni tashkil etadi va 2026-yilga kelib, mamlakat "aqlli parlament" bosqichiga o'tishning normativ dasturiga ega bo'ldi. Shu bilan birga, milliy modelni takomillashtirish uchun quyidagilar taklif etiladi:

- "Normativ-huquqiy hujjatlar to'g'risida"gi Qonunga qonun ijodkorligi jarayonida sun'iy intellektdan foydalanishning huquqiy rejimini belgilovchi maxsus normalarni kiritish;
- parlament ochiq ma'lumotlarining majburiy ro'yxatini va ularni mashina o'qiy oladigan formatda e'lon qilish tartibini qonun darajasida mustahkamlash;
- palatalar reglamentlarida raqamli protseduralarning yuridik kuchini, jumladan, masofaviy ishtirok va elektron ovoz berish shartlarini aniq belgilash.

Ushbu chora-tadbirlar raqamli parlamentning o'zbek modelini xalqaro standartlarga muvofiq, ayni paytda milliy konstitutsiyaviy an'analarga tayangan holda rivojlantirish imkonini beradi.

REFERENCES

- Council of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan. (2026, April 13). *On measures related to the introduction of artificial intelligence technologies into the activities of the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan (Resolution No. 1941-V)*. Lex.uz. <https://lex.uz/docs/8199446>
- European Parliament & Council of the European Union. (2024, June 13). *Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act)*. Official Journal of the European Union. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>
- Inter-Parliamentary Union. (2016). *World e-Parliament report 2016*. <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2016-07/world-e-parliament-report-2016>
- Inter-Parliamentary Union. (2024). *World e-Parliament report 2024*. <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2024-10/world-e-parliament-report-2024>
- Koryzis, D., Dalas, A., Spiliotopoulos, D., & Fitsilis, F. (2021). ParlTech: Transformation framework for the digital parliament. *Big Data and Cognitive Computing*, 5(1), 15. <https://doi.org/10.3390/bdcc5010015>
- Muhammadjonov, O. Z. (2004). *Formirovanie organizatsionno-pravovyykh osnov deyatelnosti dvukhpalatnogo parlamenta v Respublike Uzbekistan* [Formation of the organizational and legal foundations of the activity of the bicameral parliament in the Republic of Uzbekistan] [Abstract of doctoral dissertation]. Tashkent.
- Muxamedov, O'. X. (2010). *O'zbekistonda qonunchilikni tizimlashtirishning nazariy va amaliy muammolari* [Theoretical and practical problems of systematization of legislation in Uzbekistan] [Abstract of doctoral dissertation]. Tashkent.
- President of the Republic of Uzbekistan. (2018, August 8). *On the approval of the Concept of improving normative activity (Decree No. DP-5505)*. Lex.uz. <https://lex.uz/uz/docs/-3858817>
- President of the Republic of Uzbekistan. (2021, April 30). *On measures for comprehensive systematization of the national legislative database (Decree No. DP-6218)*. Lex.uz. <https://lex.uz/docs/-5400414>
- Republic of Uzbekistan. (2002a, December 12). *On the Legislative Chamber of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan (Constitutional Law No. 434-II)*. Lex.uz. <https://lex.uz/en/docs/-51961>
- Republic of Uzbekistan. (2002b, December 12). *On the Senate of the Oliy Majlis of the Republic of Uzbekistan (Constitutional Law No. 432-II)*. Lex.uz. <https://lex.uz/docs/-51799>
- Republic of Uzbekistan. (2021, April 20). *On normative legal acts (Law No. LRU-682)*. Lex.uz. <https://lex.uz/docs/-5378966>
- Republic of Uzbekistan. (2023, April 30). *Constitution of the Republic of Uzbekistan*. Lex.uz. <https://lex.uz/docs/-6445145>
- Riigikogu. (2024). *Riigikogu rules of procedure and internal rules act* (RT I, 03.12.2024, 1). Riigi Teataja. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/Riigikogu/act/503122024001/consolide>
- Saidov, A. X. (2000). *Sravnitelnoe pravovedenie (osnovnye pravovye sistemy sovremennosti)* [Comparative law: Main legal systems of the modern world]. Yurist.
- United States Congress. (2002, December 17). *E-Government Act of 2002 (Public Law No. 107-347)*. <https://www.congress.gov/107/plaws/publ347/PLAW-107publ347.pdf>
- Xakimov, R. R. (2018). *Davlat hokimiyati tarmoqlari o'rtasida muvozanatni ta'minlashning huquqiy mexanizmlarini takomillashtirish* [Improving the legal mechanisms for ensuring the balance among branches of state power] [Abstract of doctoral dissertation]. Tashkent.
- Xalilov, E. H. (2000). *Stanovlenie i razvitie vysshego zakonodatel'nogo organa gosudarstvennoy vlasti Respubliki Uzbekistan* [Formation and development of the highest legislative body of state power of the Republic of Uzbekistan] [Abstract of doctoral dissertation]. Tashkent.

**O'ZBEKISTON
QONUNCHILIGI TAHLILI**

ILMIY-TAHLILIY JURNAL
2026-YIL 3-SON

**ОБЗОР
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА
УЗБЕКИСТАНА**

НАУЧНО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
2026 ГОД № 3

**UZBEKISTAN
LAW REVIEW**

SCIENTIFIC ANALYTICAL JOURNAL
2026 ISSUE 3

VOLUME 3 / ISSUE 3 / 2026

DOI: [HTTPS://DX.DOI.ORG/10.51788/TSUL.UZLAWREV.33](https://dx.doi.org/10.51788/TSUL.UZLAWREV.33)

ISSN 2181-8118

DOI: [HTTPS://DX.DOI.ORG/10.51788/TSUL.UZLAWREV.](https://dx.doi.org/10.51788/TSUL.UZLAWREV.)